

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2021 rok Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach sporządzona na podstawie Raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za rok 2021

Zgodnie z art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, Dyrektor samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej każdego roku sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

- a) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy,
- b) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- c) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową jednostki.

Wskaźniki ekonomiczno-finansowe, sposób ich obliczania i przypisane im punktowe oceny, które służą do analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Wskaźniki i ich maksymalne oceny punktowe :

1.Wskaźniki zyskowności - 15 pkt

- a) wskaźnik zyskowności netto - 5 pkt,
- b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej - 5 pkt,
- c) wskaźnik zyskowności aktywów - 5 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki służą do oceny rentowności działania Centrum.

2. Wskaźniki płynności - 25 pkt

- a) wskaźnik bieżącej płynności - 12 pkt,
- b) wskaźnik szybkiej płynności - 13 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań.

3. Wskaźniki efektywności - 10 pkt

- a) wskaźnik rotacji należności - 3 pkt,
- b) wskaźnik rotacji zobowiązań - 7 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki informują w jakich cyklach PCUM w Kielcach spłaca zobowiązania z tytułu dostaw i usług, odnawia zapasy oraz otrzymuje należności z tytułu wykonanych świadczeń;

4. Wskaźniki zadłużenia - 20 pkt

- a) wskaźnik zadłużenia aktywów - 10 pkt,
- b) wskaźnik wypłacalności - 10 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki pozwalają wnioskować na temat zadłużenia Centrum jego struktury oraz zdolności do obsługi tego zadłużenia.

Łączna maksymalna ocena do osiągnięcia przez jednostkę wynosi 70 punktów.

Dyrektor Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach, realizując art. 53a ust. 1-3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej przedłożył w dniu 31 maja 2022 r. Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Powiatowego Centrum Usług Medycznych za rok 2021.

Terminy dotyczące sprawozdawczości finansowej za 2021 r. zostały wydłużone na mocy Rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U. z 2022 r. poz. 561).

W obecnym stanie prawnym sporządzenie przez Dyrektora Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej i przekazanie go podmiotowi tworzącemu możliwe stało się dopiero po sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2021 r.

Przedłożony Raport zawiera:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej PCUM za 2021 r.,
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej PCUM na lata 2022 - 2024,
- założenia do prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej PCUM na lata 2022 - 2024,
- istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację ekonomiczno – finansową Powiatowego Centrum Usług Medycznych w 2021 r.

Analiza została przeprowadzona w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Opracowany przez Dyrektora Raport obrazuje kondycję finansową jednostki za poprzedni rok obrotowy i stanowi prognozę na lata 2022 - 2024.

Zgodnie z Raportem, poszczególne wskaźniki i przypisane im oceny punktowe dla Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Grupa wskaźników	Nazwa wskaźnika	Wartość		Ocena punktowa	
		2021 r.	2020 r.	2021 r.	2020 r.
Wskaźniki zyskowności	wsk. zyskowności netto	0,05%	-0,84%	3	0
	wsk. zyskowności działalności operacyjnej	0,05%	-0,83%	3	0
	wsk. zyskowności aktywów	0,06%	-0,89%	3	0
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 15				9	0
Wskaźniki płynności	wsk. bieżącej płynności	1,01	0,87	8	4
	wsk. szybkiej płynności	1,01	0,87	13	8
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 25				21	12
Wskaźniki efektywności	wsk. rotacji należności (dni)	39	36	3	3
	wsk. rotacji zobowiązań (dni)	8	7	7	7
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 10				10	10
Wskaźniki zadłużenia	wsk. zadłużenia aktywów	20%	23%	10	10
	wsk. wypłacalności	0,38	0,40	10	10
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 20				20	20
Ogółem maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 70				60	42

1. Wskaźniki zyskowności

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest osiągnięty wynik finansowy. Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności.

Wskaźniki zyskowności działalności Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za 2021 r., służące do oceny efektywności gospodarki finansowej mają wartość dodatnią i w związku z tym uzyskały 9 pkt na 15 pkt możliwych. Przyczyną takiego stanu był wygenerowany w 2021 r. wynik finansowy w wysokości 5.043,72 zł (zysk), który uległ poprawie w porównaniu do wyniku finansowego osiągniętego w 2020 r. wynoszącego - 67.180,61 zł (strata). Należy jednak pamiętać, że z założenia maksymalizacja zysku nie jest celem samym w sobie dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej lecz jedynie warunkiem umożliwiającym realizację pozostałych funkcji tj. medycznych i społecznych. Centrum wykorzystuje wskaźniki zyskowności do badania równowagi między przychodami i kosztami. Ich ujemna wartość świadczyłaby o braku tej równowagi.

Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników 9 pkt przy punktacji wynoszącej maksymalnie 15 pkt. W 2020 r. Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników 0 pkt, co spowodowane było ujemnym wynikiem finansowym.

2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności są wykorzystywane w analizie zdolności jednostki do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonej przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

W przypadku Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach nie występują istotne zakłócenia w terminowym regulowaniu zobowiązań wymagalnych.

Wszystkie wskaźniki płynności Centrum w 2021 r. osiągnęły wartość optymalną.

PCUM w Kielcach uzyskało w tej grupie wskaźników 21 pkt , przy punktacji wynoszącej maksymalnie 25 pkt - tj. o 9 pkt więcej w stosunku do 2020 r.

3. Wskaźniki efektywności

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową jednostki jest sprawność działalności oceniana poprzez badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności - określają przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

Centrum otrzymało maksymalną ilość punktów w tej grupie - 10 pkt. Z analizy wskaźników wynika, że Centrum oczekuje 39 dni na należności za świadczone usługi a reguluje swoje zobowiązania w ciągu 8 dni. W 2020 r. Centrum oczekiwało 36 dni na należności za świadczone usługi a spłata zobowiązań wobec wierzycieli Centrum następowała w ciągu 7 dni.

W tej grupie wskaźników Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach uzyskało 10 pkt na 10 możliwych. W 2020 r. Centrum uzyskało również 10 pkt na 10 możliwych.

4. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa jednostki zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia.

W analizie wskaźnikowej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłat całości zadłużenia Centrum jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów.

Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu (maksymalna ocena 10 pkt przy wskaźniku <40%). Ponieważ kapitał własny Centrum ma wartość dodatnią (4.471.066,99 zł), dlatego wskaźnik wypłacalności również ma wartość dodatnią.

Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników 20 pkt przy punktacji wynoszącej maksymalnie 20 pkt. W 2020 r. Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników również 20 pkt. Wskaźnik zadłużenia pozostał więc na tym samym poziomie.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za 2021 r., przy zastosowaniu metody punktowej, Centrum uzyskało 60 pkt, co stanowi 85,71 % wszystkich punktów możliwych do uzyskania.

Analiza pokazuje, że sytuacja finansowa Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach uległa poprawie w stosunku do ubiegłego roku (wzrost oceny o 18 pkt). Analiza wskaźników ekonomiczno – finansowych pokazuje, że sytuacja finansowa Centrum jest stabilna, lecz narażona jednocześnie na ciągłe zmiany prawne w otoczeniu ochrony zdrowia. Należy zwrócić uwagę na znacząco rosnące koszty wynagrodzeń wynikające z przepisów prawa bez zapewnienia w pełni ich finansowania. Wzrostowi ulegają też koszty energii, zużycia materiałów, sprzętu jednorazowego, czy też usług obcych. W ślad za rosnącymi kosztami nie wzrasta wystarczająco kontrakt z NFZ – niedoszacowanie wyceny udzielanych świadczeń medycznych.

Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2022-2024 została opracowana zgodnie z art. 52 tej ustawy, który mówi, że „*Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania*”.

PCUM w Kielcach opracował prognozę finansową na kolejne trzy lata przyjmując jako podstawę założenia planu finansowego, planu inwestycyjnego oraz zakupów środków trwałych na rok 2022, z uwzględnieniem zmian wynikających z wprowadzonego stanu zagrożenia epidemicznego oraz trwającej rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej PCUM w Kielcach na kolejne trzy lata obrotowe zakłada osiągnięcie ujemnego wyniku finansowego w latach 2022-2023 na poziomie nie przekraczającym amortyzacji oraz osiągnięcie zysku w 2024 r.

Centrum mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń medycznych, nie ma możliwości konkurowania na rynku usług komercyjnych, a środki finansowe z NFZ mogą być niewystarczające na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów.

Przy zastosowaniu metody punktowej Dyrektor Centrum szacuje uzyskanie łącznej oceny wskaźników ekonomiczno-finansowych w :

- 2022 r. 51 punktów,
- 2023 r. 42 punktów,
- 2024 r. 48 punktów.

Spadek punktów w latach 2022-2024 do roku 2021 wynika ze spadku poziomu wskaźników zyskowności i płynności. Uwarunkowane jest to planowanym do osiągnięcia w danym okresie ujemnym wynikiem finansowym.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa PCUM w Kielcach w kolejnych trzech latach obrotowych zależeć będzie przede wszystkim od posiadanych kontraktów z NFZ na realizację określonych świadczeń medycznych.

Główną działalnością jednostki jest udzielanie świadczeń medycznych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i rehabilitacji leczniczej. Przychody osiągnięte z ww. świadczeń w 2021 r. stanowiły 82,23 % ogólnych przychodów jednostki. Dlatego zakłada się by w kolejnych latach kłaść nacisk na utrzymanie lub zwiększenie osiąganego poziomu przychodów z tego tytułu.

Dynamika zmian zachodzących w funkcjonowaniu publicznej służby zdrowia tj. zmiana wyceny świadczeń medycznych, czy też narzucone przepisami prawa podwyżki wynagrodzeń bez zapewnionego ich finansowania, może wpłynąć na zmianę prognoz na lata 2022-2024.